

1. KALAJOEN VESISTÖALUEELLA KÄYNNISSÄ OLEVAT HANKKEET

Kiljanjärven ja sen yläpuolisen vesistön kunnostus. Esiselvitystyö.

Ajankohta: 2015–2016

Toteuttaja: Kiljanjärven kylätoimikunta yhteistyössä Kangaskylän maaseutuseuran ja ProAgria Keski-Pohjanmaan kanssa

Rahoitus: Vattenfall Oy, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Reisjärven kunta

Kuvaus: Selvityshanke pohjautuu VYYHTI-hankkeessa toteutettuun kosteikkokohteiden kartoitukseen. Hankkeeseen sisältyy tärkeimpien vesiensuojelukohteiden valinta, vedenlaatukartoitus, Kotijoen uoman purkautumiskyvyn selvitys sekä uoman perkaukseen, mahdolliseen ruoppaukseen ja pohjapatorakenteisiin liittyvä selvitys.

Vielä virtaa – vesienhoitotyön edellytysten turvaaminen

Ajankohta: 8/2015–12/2015

Toteuttaja: Ylivieskan kaupunki

Rahoitus: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Ylivieskan kaupunki, Sievin kunta, Vesikolmio Oy, Vestia Oy

Kuvaus: Hankkeen tavoitteena on vesienhoidon yhteistyön ja järjestäytymisen kehittäminen Kalajoen vesistöalueella. Hankkeessa mm. vierailaan alueen kunnissa esittelemässä vesienhoitoryhmän toimintaa ja kutsutaan osakaskunnat mukaan toimintaan. Lisäksi hankkeessa toteutetaan tai suunnitellaan pienimuotoisia kunnostustöitä ja kartoitetaan kunnostuskohteita tulevia hankkeita varten. Toteutukseen tulee Vääräjoen Västinkoski ja kalataloudellisia kunnostussuunnitelmia laaditaan Pylväsojan alaosalle, Mertuanojan Paasikoskelle sekä Lohijoen Hakolamminkosken alaosalle.

Vääräjoen kalataloudellinen kunnostus Sievin alueella

Ajankohta: 2014–2015

Toteuttaja: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Rahoitus: Kainuun ELY-keskuksen maaseutu- ja energiayksikkö (kalatalous)

Kuvaus: Kunnostukset koostuvat pääasiassa lohikalojen elinympäristöjen parantamisesta eli kutu- ja poikasalueiden rakentamisesta ja kunnostamisesta, asento- ja talvehtimipaikkojen luomisesta, kuiville jääneiden uomien vesittämisestä ja uittorännien uudelleen kiveämisestä. Hankealueella (Torvenperän yläpuoliset kosket - Rautatie) on tavoitteena kunnostaa 23 virtavesialuetta.

2. KALAJOEN VESISTÖALUETTA KOSKEVAT SUUNNITTEILLA OLEVAT HANKKEET

Kalajoen keskuskarin ruoppaus

Hakija: Etelänkylän jakokunta

Kuvaus/tilanne: Ruoppaustarve virkistyskäytön edistämiseksi. Ruoppaussuunnitelma on olemassa.

Vuohojärven Kellonlahden ja Vattulahden kunnostushanke

Hakija: Reisjärven kunta

Kuvaus/tilanne: Ympäristölupahakemukset AVI:n käsittelyssä. Rahoituksen haku lupapäätöksen jälkeen.

”Vielä virtaa II”

Hakija: Ylivieskan kaupunki

Kuvaus/tilanne: Hankkeessa suunnitellaan tai toteutetaan paikallisia kunnostuskohteita sekä yksi maatalouden vesiensuojelurakenne yhteistyössä MTK:n paikallisyhdistyksen kanssa. Lisäksi edistetään yhteishankkeita resurssien käytön tehostamiseksi alueella ja selvitetään edelleen vesienhoidon yhteistyön järjestäytymistä. Rahoitushakemus on valmisteilla.

VYYHTI II

Hakija: ProAgria Oulu

Kuvaus/tilanne: Hanke toimisi koko Pohjois-Pohjanmaalla. Sen tavoitteena mm. vesistökuunnostajien verkoston perustaminen, paikallisten kunnostajien aktivointi ja kunnostusyhdistysten kouluttaminen, kokonaisvaltaiset valuma-alueen kunnostussuunnitelmat ja suunnittelua tukevien työkalujen kehittäminen. Rahoitushakemus on jätetty.

Aholanjärven kosteikon suunnitteluhanke

Hakija: ei lopullista päätöstä

Kuvaus/tilanne: Pellot tulvivat herkästi, tavoitteena veden johtamisen parantaminen Aholanjärven kautta. Hankkeeseen haetaan Vattenfall-rahoitusta.

3. KALAJOEN VESISTÖALUEEN MAHDOLLISIA KUNNOSTUSKOhteITA

Kohteen nimen jälkeen sulkeissa on esitetty mahdollinen aloitteen tekijä.

Alavieska

- Putaanoja (Alavieskan jakokunta)
 - Mahdollinen kalataloudellinen kunnostuskohde, voitaisiin kunnostaa poikastuotantoalueeksi.
 - Vanha suunnitelma jo olemassa?
- Kähtävänoja (Alavieskan jakokunta)
 - Ongelmana vedenkorkeuden suuri vaihtelu ja kuivuminen kesällä. Arvokalaa saatu aikoinaan. Latvoilla kaksi pientä järveä.

- Mahdollinen kalataloudellinen kunnostuskohde. Lisäksi esim. selvitys välilampien syventämisestä ja pohjapatojen rakentamisesta.
- Vivunkummun pohjapato
 - Kalatien sijoittuminen huono, ohjaa tällä hetkellä kalat poukamaan ja nousemaan Järviojaa/Jukulaisojaa ylös
 - Kehittämissuunnitelma valmistuu 2015, tehdään toimenpiteitä kehittämishankkeen yhteydessä.
- Anteronjärvi
 - Yksityishenkilön perustama järvi osassa Alavieskanjärvikuiviota, kuuluu nykyisin kunnalle. Uimapaikka.
 - Kasvamassa umpeen, kunnostustarve.

Haapajärvi

- Lohijoki (Haapajärven ok)
 - Luontainen purotaimenkanta, jota seurataan sähkökoekalastuksin.
 - Kalataloudellinen kunnostustarve: kohdekohtainen suunnittelu ja toteutus.
 - Koko Lohijoen kunnostustarpeen esiselvitys tehty. Hakolamminkosken alaosalta olemassa suunnitelma, joka voidaan toteuttaa talkootöin.
- Settijoki (Kuusaan ok)
 - Maankuivatuksen ja tulvasuojelun vuoksi perattu ja oiottu jokialue Settijärven ja Kalajoen välissä, hiipuva oma harjuskanta, tulva- ja eroosio-ongelmia Aholanjärven kohdalla.
 - Kalataloudellinen kunnostustarvekartoitus 2005 (ei raporttia) Kalajoen kalastusalue.
 - Mahdollinen kalataloudellinen kunnostuskohde, ranta(maisema)kunnostukset.
- Kuusaanjärvi (Kuusaan ok)
 - Vesikasvien niittoja tehty 2 vuotta n. 10 ha järvellä, ELY:n ohjelmassa vielä 2016. Jatko avoin.
 - Rannoilla kunnostustarvetta (turvekunntaa ja vesikasvien poistoa).
- Harjunlahti (Haapajärven ok)
 - Kasvamassa umpeen, maisemanhoito ja mahdollinen ruoppaustarve.
- Savilahti - Tujuoja (Haapajärven ok)
 - Lahti ja ojansuu kasvamassa umpeen, mahdollisesti ruoppaustarvetta.
- Pukkilahti (Haapajärven ok)
 - Rehevöityminen, umpeenkasvu.
- Haaganlampi (Haapajärven ok)
 - Rehevöityminen, umpeenkasvu.
- Hautaperän tekojärvi
 - Säännöstelyn kehittäminen, rannoille aiheutuvien haittojen ehkäisy.

Kalajoki

- Suezin kanava (Etelänkylän jakokunta)
 - Ruoppaustarve virkistyskäytön edistämiseksi.
- Vihaslahti (Etelänkylän jakokunta)
 - umpeenkasvaneen lahden kunnostus virkistyskäytön edistämiseksi
- Pitkäjärvi

- Järvi rehevöitynyt ja pinta mahdollisesti laskenut.
- Niitto- ja mahdollinen ruoppaustarve. Mahdollisen veden pinnan laskun syiden selvittäminen.
- Härönjärvi (Raution osakaskunta)
 - Järven koko noin 4 ha, heinittynyt, kuntaa pitäisi poistaa.
 - Aikaisemmin ollut kalaisa.

Nivala

- Pohjojärvi
 - Järvi kunnostettu aikaisemmin.
 - Vesiensuojelurakenteena toimivissa ympärysojissa perkaustarve sekä tarve esim. pohjapadolle.
- Erkkisjärvi
 - Järvi 40 ha, rehevöitynyt. Niittoa tehty paikallisten toimesta.
 - Kunnostustarve (esim. ruoppaus, kunnostaminen laskemalla vedenpintaa väliaikaisesti)
- Ypyänjärvi
 - Kunnostustarvetta. Lisäksi ympäröivillä pelloilla tulvaongelmia.
- Nivalan alueella tarvitaan laaja selvitys kosteikkokohteista.

Reisjärvi

- Reisjärvi
 - Ruoppaustarvetta monin paikoin.
- Vuohojärvi
 - Leppälahti umpeen kasvamassa.
 - Aholanmäenlahti ja Lestinpuron suu kasvamassa umpeen. Haittaa rantojen käyttöä, myös esim. vesilinnut vähentyneet.
- Kiljanjärvi
 - Säännöstelyn kehittäminen.
 - Järven ja yläpuolisten vesistöjen kunnostus selvitys käynnissä.
- Useat Reisjärven järvet (Reisjärven kalastuskunta)
 - Tarvitaan laaja-alainen kartoitus kunnostusmahdollisuuksista ja -kohteista useilla järvillä.
 - Hoitokalastusta tehty paljon ja edelleen tarvetta useilla järvillä (esim. Reisjärvi, Kangaspäänjärvi).

Sievi

- Kortejärvi
 - Järven kunnostus vesittämällä. Ympärysojien kaivu vesiensuojelurakenteena.
- Salonlampi
 - Kehittäminen kosteikkokohteena.
- Vääräjoki (Sievin kalastuskunta)
 - Yläjuoksulla kunnostettavia koskikohteita.
 - Siipolammen kunnostus.
- Korhosjärvien kunnostus (Korhosjärven osakaskunta)
 - Rehevöityneiden ja rahkaa kasvavien järvien kunnostustarve.

- Onko syytä kunnostaa tyhjentämällä koko järvi?
- Virkistyskäyttöarvoa, sillä toisella järvellä ollut hyvä hiekkapohjainen uimaranta, ja sijaitsee taajaman lähellä.
- ELY:lle tehty aikaisemmin kunnostusaloite.

Ylivieska

- Pylväsoja
 - Mahdollinen kalataloudellinen kunnostuskohde. Alaosalle tehty kunnostussuunnitelma.
 - Laukkupalon maanottomonttujen hyödyntäminen vesiensuojelussa ja riistakosteikkona. Tarvitaan selvitys ja suunnitelma.
 - Pylväsojan kunnostustarkastelu kokonaisuutena, jossa huomioidaan maankuivatuksen parantamistarpeet yläjuoksulla, vesiensuojelu esimerkiksi Laukkupalon kosteikkoa kehittämällä sekä elinympäristökunnostuksen (kalataloudelliset) tavoitteet.
- Mertuanoja
 - Uoman kunnostus, Paasikoskelle tehty kalataloudellinen kunnostussuunnitelma. Potentiaalia myös talkootyöllä toteutettuna. Hyvä sijainti virkistyskäytön kannalta.
 - Mertuanjärven järvikuivio: maa- tai metsätalouskäyttöön soveltumaton osakaskunnan omistama alue. Kunnostaminen vesittämällä tulee selvittää.
- Kekajärvi
 - Järven ja laskuojien kunnostus.
- Kalajoen uoma (Ylivieskan ok)
 - Rantojen kiveäminen sortumisten estämiseksi (useita kohtia, esim. Niemelänkylällä)